

TALOUSARVIOALOITE 868/2008 vp

Määrärahan osoittaminen kansaneläkkeen korottamiseen ja kansaneläkkeen puolisovähen- nyksen poistamiseen

Eduskunnalle

Ehdotamme määrärahaa kansaneläkelain (568/2007) 101—103 §:n mukaisen valtionosuuden maksamiseen kansaneläkkeiden 100 euron suuruisen kuukausikorotuksen toteuttamiseksi 1.7.2009 lukien ja kansaneläkkeen puolisovähen-
nyksen poistamiseen.

Lääke-, asumis- ja ruokakustannukset ovat nousseet ja nousevat edelleen huomattavasti ensi vuoden aikana. Valitettavasti hallitus on myös esittämässä omavastuun lisäystä erityisesti ikääntyneiden ihmisten tarvitsemiin palveluihin. Siksi hallituksen esitys kansaneläkkeen tasosta vuodelle 2009 on täysin riittämätön.

Talousarvioesityksemme on osa vasemmistoliiton eduskuntaryhmän suuntaviivoihin perustuvaa oikeudenmukaisuutta lisäävää vaihtoehtobudjettia. Olemme myös jättäneet lakialoitteen kansaneläkelain 19 §:n muuttamisesta (LA 81/2008 vp). Lakialoite on osa vasemmistoliiton eduskuntaryhmän ehdottamaa toimeentuloturvan vähimmäisetuuksien yhtenäistämistä ja tulo-
köyhyyden vähentämiseen tähtäävää sosiaalipoliittista linjausta. Vähimmäisturvan osalta vasemmistoliiton eduskuntaryhmä ehdottaa perusturvan etuuksien yhtenäistämistä ja korottamista tällä hetkellä yksinäiselle tarkoitetun täyden kansaneläkkeen tasolle verottomana. Lisäksi ehdotamme, että näin korotettuja vähimmäisturvaetuuksia ja kansaneläkettä edelleen korotettaisiin 100 eurolla kuukaudessa 1.7.2009 lukien.

Ensi vaiheessa vuoden 2009 alusta (1.1.—30.6.2009) ehdotamme vähimmäisetuuksien, ku-

ten kansaneläkelaisissa tarkoitetun yksinäisen henkilön täyden kansaneläkkeen, kuukausitason korottamista nykyisestä 558,46 eurosta kuukaudessa 582,86 euroon kuukaudessa, mikä on arvioitu yksinäisen henkilön täyden kansaneläkkeen tasoksi 1.1.2009 (tässä inflaatiotarkistus 4,37 %). Vuoden alusta ehdottamamme inflaatiokorotus yksinäisen henkilön täyden kansaneläkkeen määrään olisi 24,40 euroa kuukaudessa.

Toisessa vaiheessa, 1.7.2009 lukien ehdotamme kaikkien toimeentuloturvan vähimmäisetuuksien korottamista 100 eurolla, jolloin yksinäisen henkilön täyden kansaneläkkeen uusi taso olisi 682,86 euroa. 1.7.2009 etuutta nostettaisiin 100 eurolla kuukaudessa, jolloin tasokorotus nykyiseen eläkkeeseen nähden olisi 124,40 euroa kuukaudessa.

Ehdotamme lisäksi avio- ja avoliitossa olevien eläkesyrjinnän lopettamista. Voimassa olevassa kansaneläkelaisissa avio- ja avoliitossa olevien puolisoitten eläke on 63 euroa kuukaudessa pienempi kuin yksinäisellä henkilöllä. Suomessa työeläkevähenteistä kansaneläkettä arvioidaan saavan vuonna 2008 noin 652 600 eläkkeensaajaa. Vuonna 2006 94 449 eläkeläistä eli pelkän kansaneläkkeen varassa (Kelan tilasto 2006). Kansaneläkkeen määrä on riippuvainen siviilisäädystä. Kansaneläkelain mukaan puolison kansaneläke on alhaisempi kuin yksin elävän kansaneläke. Yksin elävä eläkeläinen saa täyttä kansaneläkettä 558,46 ja puoliso 495,35 euroa kuukaudessa.

TAA 868/2008 vp — Minna Sirnö /vas ym.

Ehdotuksemme arvioitu yhteisvaikutus on 350 miljoonaa euroa, josta pääosa muodostuu 1.7.2009 ehdottamastamme 652 600:n kansaneläkettä saavan 100 euron kuukausikorotuksesta. Korotus on arvioitu puolen vuoden tarpeen mukaan.

Edellä olevan perusteella ehdotamme,

että eduskunta ottaa valtion vuoden 2009 talousarvioon momentille 33.40.60 lisäyksenä 350 000 000 euroa kansaneläkkeen korottamiseen 100 eurolla kuukaudessa 1.7.2009 alkaen ja kansaneläkkeen puoliso vähennyksen poistamiseen.

Helsingissä 26 päivänä syyskuuta 2008

Minna Sirnö /vas
Pentti Tiusanen /vas
Erkki Virtanen /vas
Matti Kauppila /vas
Markus Mustajärvi /vas
Annika Lapintie /vas
Esko-Juhani Tennilä /vas
Merja Kyllönen /vas

Unto Valpas /vas
Jyrki Yrttiaho /vas
Matti Kangas /vas
Martti Korhonen /vas
Veijo Puhjo /vas
Mikko Kuoppa /vas
Paavo Arhinmäki /vas